

Justitsministeriets notat af 25. april 2000 om visse forfatningsretlige spørgsmål i forbindelse med en dansk tiltrædelse af Den Økonomiske og Monetære Unions 3. fase med den fælles valuta

2. maj 2000

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Justitsministeriets notat vedrørende visse forfatningsretlige spørgsmål i forbindelse med en dansk tiltrædelse af Den Økonomiske og Monetære Unions 3. fase med den fælles valuta.

NOTAT

om
visse forfatningsretlige spørgsmål i forbindelse
med en dansk tiltrædelse af
Den Økonomiske og Monetære Unions 3. fase med den
fælles valuta.

1. Indledning.

Som opfølging på undertegnelsen af Traktaten om Den Europæiske Union (Maastricht-Traktaten) udarbejdede Justitsministeriet et notat af 3. marts 1992 om visse statsretlige spørgsmål ved Danmarks tiltrædelse af Traktaten om Den Europæiske Union (1992-notatet).

I notatet konkluderes det bl.a., at fuld dansk tiltrædelse af ØMUens 3. fase med den fælles valuta nødvendiggør en anvendelse af grundlovens § 20.

Det konkluderes endvidere, at anvendelse af proceduren i § 20 er tilstrækkelig som grundlag for dansk tilslutning. Det betyder, at tiltrædelse kan ske uden en ændring af grundloven.

Formålet med dette notat er at vurdere disse konklusioner i lyset af de retskilder, der er kommet til efter udarbejdelsen af 1992-notatet, herunder navnlig de principielle udtalelser om grundlovens § 20, som er anført i Højesterets dom af 6. april 1998 i den såkaldte Maastricht-sag (UfR 1998, side 800). Det bemærkes i den forbindelse, at Højesterets dom ikke angår de af EF-Traktatens bestemmelser om ØMUens 3. fase, som Danmark i dag står uden for.

Bestemmelsen i grundlovens § 20 omtales under pkt. 2. Under pkt. 3 redegøres for de vigtigste bestemmelser i EF-Traktaten vedrørende ØMUens 3. fase. Justitsministeriets overvejelser fremgår af pkt. 4 og 5. Notatet sammenfattes under pkt. 6.

2. Grundlovens § 20.

2.1. Almindeligt.

Grundlovens almindelige bestemmelse om indgåelse af traktater m.v. findes i § 19, stk. 1. Efter bestemmelsen handler kongen (regeringen) på rigets vegne i mellemfolkelige anliggender.

Visse traktater kan kun indgås med Folketingets samtykke. Det gælder f.eks. traktater, til hvis opfyldelse Folketingets medvirken er nødvendig, eller hvorved regeringen i øvrigt pådrager Danmark forpligtelser af større betydning. Folketingets samtykke kan meddeles ved lov eller folketingsbeslutning. I begge tilfælde kræves alene simpelt flertal i Folketinget.

Grundloven indeholder i § 20 en særlig bestemmelse om Danmarks tilslutning til såkaldt supranationale organisationer. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

»§ 20. Beføjelser, som efter denne grundlov tilkommer rigets myndigheder, kan ved lov i nærmere bestemt omfang overlades til mellemfolkelige myndigheder, der er oprettet ved gensidig overenskomst med andre stater til fremme af mellemfolkelig retsorden og samarbejde.

Stk. 2. Til vedtagelse af lovforslag herom kræves et flertal på fem sjettedele af Folketingets medlemmer. Opnås et sådant flertal ikke, men dog det til vedtagelse af almindelige lovforslag nødvendige flertal, og opretholder regeringen forslaget, forelægges det folketingsvælgerne til